

Nogle af de Klassiske Imamers Holdninger til 'Aqidah og Khabr ul-Ahaad

Bismillahir Rahmanir Raheem

Imam al-Nawawi

I introduktionen til sit værk, *Sharhu Sahih Muslim*, i bind 1, side 20, besvarer Imam Nawawi holdningen fra en retslærd, der hedder Ibn al-Saleh, som sagde at Ahadith, berettet af Bukhari og Muslim indikerer vished. Efter at have diskuteret denne udtalelse fra Ibn al-Saleh, sagde Imam Nawawi: "Hvad Shaikh Ibn al-Saleh sagde i denne sag, er imod hvad de retslærde sagde. De fleste sagde, at Ahadith som ikke er Mutawatir, og som findes i Bukhari og Muslim, indikerer tvivl (Zann), fordi de er Ahaad, og Ahaad indikerer ikke andet end tvivl (Zann). Og dette er baseret på hvad der allerede var kendt, og bragt til enighed om. Denne regel gælder uden at gøre forskel på Bukhari, Muslim, eller andre. Men deres Ahadith kan tages i Ahkam (regler). Imam Bukhari gav et kapitel til Khabr ul-Ahaad, og han valgte følgende titel til kapitlet: "Kapitlet om hvad der siges om den information, som gives af en trofast og sandfærdig person om Azan, bønnen, fasten, og alle de andre pligter, og regler." (Læg mærke til hvor specifik og præcis en titel, Imam Bukhari valgte til dette kapitel).

Imam Ibn Hajr

Imam Ibn Hajr al-'Asqalani sagde i sit værk, *Fath ul-Bari* (en kommentar til *Sahih al-Bukhari*) i bind 13, side 233: "Grunden til hvorfor Imam Bukhari valgte denne titel, var fordi han ville modargumentere påstanden fra dem, som sagde, at Khabr ul-Wahid ikke kan accepteres, medmindre den er rapporteret af mere end en person, hvilket ligner situationen med vidnesbyrde."

Ibn Hajr fortsætter med at forklare, hvorfor Imam Bukhari valgte alle disse eksempler i titlen, dvs. hvorfor nævnte han kun ting, der vedrører reglerne (Ahkam)? Han citerer al-Karamanee i sit svar til dette spørgsmål, "...Dette var for at vide, at de (Akhbar ul-Ahaad) visse kun er indenfor 'Amaleeya (reglerne), og ikke I'tiqaadeeya (dvs. 'Aqidah)." [Fath ul-Baree, bind 13, s. 234]

Så pointen i kapitlet, er ikke omend Khabr ul-Ahaad skal bruges i 'Aqidah, men derimod om den kan bruges i regler (Ahkam) eller ej. Det er derfor, at Imam al-Bukhari citerede mange Ahadith, som indikerer at vi skal tage Akhbar ul-Ahaad i Ahkam (reglerne), noget ingen bør bestride. Dette er fordi fornægtelse af Akhbar ul-Ahaad i reglerne, er ensbetydende med at fornægte Sunnah, hvilket er Kufr. Nogle gange fejlciteres Bukhari for at sige, at han accepterede Khabr ul-Ahaad i 'Aqidah. Men dette gjorde Imam Bukhari ikke, og når han valgte titlen til dette kapitel, var han meget præcis. Han sagde at titlen til dette kapitel var for at bevise at en Khabr Ahad skal accepteres i disse regler, dvs. Azan, Salah, Sawm, Zakah, Hajj og i de andre forpligtelser og regler. Udfra dette konkluderer vi, at Imam Bukhari begrænsede autoriteten af Khabr ul-Ahaad til de sager, som nævnes i kapitlets titel, dvs. Azan, Salah, osv. og betragtede det ikke som acceptabelt i sager relateret til den islamiske 'Aqidah.

Imam Ahmed bin Hanbal

I sit værk, *Usul Mazhab Imam Ahmed* (Fundamentterne for Imam Ahmeds Mazhab), opsummerede Dr. 'Abdullah al-Turki sagen om Khabr ul-Ahaad i 'Aqidah, efter at have diskuteret alle beretninger, som bliver nævnt i adskillige Hanbali bøger. Følgende er hvad han fandt frem til:

A) Der findes to beretninger på vegne af Imam Ahmed:

- i. En beretning, som indikerer at Imam Ahmed siger, at Khabr ul-Ahaad ikke indikerer vished.
- ii. En anden beretning, som hævder at den indikerer vished.

B) Nogle Hanbali retslærde forsøgte at forlige imellem disse to modstridende udtalelser, ved at sige, at hvad Imam Ahmed mener er, at Khabr ul-Ahaad kun indikerer vished, når den opbakkes af andre indikationer.

C) Majoriteten af Hanbali jurister siger dog, at Khabr ul-Ahaad ikke indikerer vished, og dette er tydeligt når man gransker mange Hanbali bøger om Usul ul-Fiqh. [Se Usul Mazhab Imam Ahmed, s. 250]

Imam al-Shafi'i

Imam Shafi'i anså viden for at være af to typer. Den første type er den, som er velkendt af alle folk, og som ingen sober og moden person bør være uvidende om, såsom de fem daglige bønner, Hajj, betaling af Zakah. Denne type bæres af Ummah, generation efter generation, og ingen betvivler nogensinde dens beretninger, eller dens gyldighed. Denne type af 'Ilm tolererer ikke fejl i sin beretning eller i sin fortolkning og det er ikke tilladt at betvivle den.

Den anden type består af forgreningerne (Furu') i forpligtelser og regler, som er obligatoriske for mennesket hvorom der enten eksisterer en tekst fra Qur'anen, eller for de flestes vedkommende, en Sunnah. Når der i dette tilfælde eksisterer en Sunnah, så er det af slagsen, som berettes af nogle få, og ikke af majoriteten, og er underlagt forskellige fortolkninger. [Se al-Risalah, arabisk udgave, s. 357-358, engelsk udgave, s. 81-82 (med nogle rettelser i oversættelsen)]

I et andet kapitel om Khabr ul-Ahaad, sagde Imam Shafi'i, at Khabr ul-Ahaad ikke kan bevises, medmindre bestemte kriterier er opfyldt. Disse inkluderer at beretteren skal være sandfærdig, og skal opfatte hvad det er han overleverer. [Se al-Risalah, arabisk udgave, s. 369-370, engelsk udgave, s. 239]

Et andet sted betragter Imam Shafi'i beviset (Hujjah) for at være en af to typer. Den første er den type, hvor ingen er undskyldt for at forkaste den, som kom i en klar tekst fra Qur'anen, eller en enstemmigt godkendt Sunnah (den Sunnah som var godkendt i hans dage 140 år efter Profetens ﷺ død, er Mutawatir). Denne type har ingen tvivl i sig, og enhver som nægtede at acceptere den, ville (af dommeren) blive bedt om at angre. [Se al-Risalah, arabisk udgave, s. 460, engelsk udgave, s. 278]

Dette betyder at fornægtelsen af denne type af Hujjah eller Daleel, er ensbetydende med Kufr.

Den anden type af bevis er det, som blev berettet af få berettere, og hvor teksten er åben for forskellige og varierende fortolkninger og den kom oprindeligt fra en enkelt kilde (person). I dette tilfælde er det bindende for dem der bliver informeret om den og accepterede den for de kan ikke afvise noget som nævnes i teksten ligesom de skal acceptere de sandfærdiges vidnesbyrde. Men denne accept skal ikke tages ligesom den første kategori. Det er derfor, hvis en person skulle kaste tvivl over den (den anden type), så ville vi ikke bede ham om at angre, hvorimod i tilfældet med den første type af bevis, ville personen, ifølge Shafi'i, blive bedt om at angre. [Se al-Risalah, arabisk udgave, s. 460-461, engelsk udgave, s. 278]

Dette er tydeligt udfra dette at Imam Shafi'i sondrede imellem de to beretningstyper, den første er Khabr al-'Aammah (et synonym baseret på hans definition, for Mutawatir), og den anden er Khabr ul-Khaassah (som kaldes Khabr ul-Ahaad). Ved at sige at den der fornægter den anden type, ikke vil blive bedt om at angre, vil sige at Imam Shafi'i ikke accepterede den i 'Aqidah, fordi ellers ville personen blive bedt om at angre. Imam Shafi'is bog blev redigeret og trykt under opsyn fra en dygtig nutidig Muhaddith, Ahmed Shakir. Baseret på hvad der blev citeret fra Imam Shafi'is al-Risalah ved vi nu at Imam Shafi'i ikke accepterede Khabr ul-Ahaad i den islamiske 'Aqidah.

Imam al-Baghdadi

Al-Khateeb al-Baghdadi, som var en velkendt Faqih og Muhaddith, sagde i sit værk, Al-Kifaayah Fi 'Ilm Al-Riwayah, s. 605: "Khabr ul-Ahaad kan ikke tages i en sag, hvor absolut erkendelse ('Ilm) er påkrævet. Og det skyldes, at det ikke kan bevises uden skyggen af tvivl, at dette er hvad Profeten ﷺ sagde. Men Khabr ul-Ahaad skal accepteres i Ahkam, såsom Hudood, synet af nymånen, Hajj, Zakah, arv, Salah, for at forbyde de forbudte ting, osv."

Imam al-Ghazali

Imam al-Ghazali siger i al-Mustasfa, s. 145: ”Khabr ul-Ahaad indikerer ikke vished. Det er et grundlæggende faktum i dens definition.” Han fortsætter med at sige i Al-Mankhool, som blev redigeret af Dr. Muhammad Hassan Hito, s. 252: ”Nogen påstår, at Khabr ul-Ahaad indikerer vished. Dette er umuligt.”

Imam al-Shatibi

Imam al-Shatibi siger i Al-Muwaafaqaat, bind 1, s. 29-31: ”Alt det der er relateret til Usul ul-Deen (’Aqidah), skal være absolut.” Han siger også: ”Beviset kunne enten være Ahaad eller Mutawatir. Hvis det er Ahaad, så er det tydeligt, at dette ikke indikerer vished.” Han fortsætter med at sondre imellem Mutawatir og Ahaad i ’Aqidah og Usul ul-Fiqh. [Se Al-Muwaafaqaat, Bind 1, s. 35-36]

I bind 2, s. 15, siger han: ”Hvis et absolut Daleel kommer i modstrid med et tvivlsomt (Zanni) Daleel, så er det absolutte Daleel bindende.”

Hvad al-Shatibi sagde om den modstridende natur i et Mutawatir og Ahaad Daleel, ligner udtalelsen fra al-Jasaas, og som blev delt af alle retslærde i Usul ul-Fiqh. I sit værk, Al-Fatawa, s. 244, citerede Sheikh Ibn Baz fra Imam al-Jasaas’ Tafseer, bind 3, s. 388, med ordene: ”Ahadith, på vegne af Profeten ﷺ, om at bære guld og nyheden om Sahabah i denne sammenhæng, er velkendte og mere berømte end nyheden som siger at det er forbudt.”

Imam al-Jasaas fortsætter med at sige: ”Nyheden om kvinder, som bærer guld, fra Profetens ﷺ tid indtil nu, er overvældende kendt, uden tvivl, og disse ting kan ikke modstrides af Akhbar ul-Ahaad.” Ibn Baz nævnte det punkt mens han diskuterede Sheikh al-Albanis Fatwa, som siger at kvindernes iklædning med guld er Haram på grund af Ahadith, som indikerede dette punkt. Eftersom disse Ahadith, ifølge Ibn Baz, som sagde at det er Haram for kvinder at bære guld, er Akhbar ul-Ahaad, kan de ikke accepteres, af ingen anden grund end at de står i modstrid med disse Ahadith, og overvældende nyheder fra Sahabah. Så hvis dette er tilfældet med Khabr ul-Ahaad i Ahkam (reglerne), hvordan kunne den så være acceptabel i ’Aqidah, som er grundlaget for reglerne?

Imam al-Jasaas

Imam al-Jasaas siger i sin Tafseer af Ayah nr. 6 i Surah Hujurat: ”Hvis en oprørske person (Fasiq) kommer til jer med en nyhed, så skal I undersøge den.” - ”Denne Ayah betyder, at Khabr ul-Ahaad ikke indikerer ’Ilm (vished og absolutthed), fordi hvis den indikerede vished, så ville der ikke være behov for at bekræfte nyheden fra den sandfærdige person. Nogle personer sagde, at denne Ayah tillod os at acceptere Khabr ul-Wahid i ’Ilm, med påstanden, at udtalelsen om at nyheden fra en Fasiq skal bekræftes er et bevis på, at bekræftelsen af nyheden fra den sandfærdige person ikke er tilladt.” Al-Jasaas fortsætter med at sige: ”... Dette er absurd, fordi hvis man nævner en ting fra en liste af ting, så betyder det ikke, at de andre ting på listen er udelukket fra reglen.”

Imam al-Jasaas siger også: ”Hvad angår de nyheder som ikke når graden af ’Ilm, så skal deres indhold tages i sager relateret til Deen (Ahkam), fordi vidnernes vidnesbyrd ikke indikerer vished, og vi er pålagt at handle ifølge disse nyheder, med viden om, at der er mulighed for, at denne regel kunne være anderledes.” [Se Ahkam ul-Qur’an, bind 1, s. 509]

Imam al-Shawkani

Imam al-Shawkani siger i sit værk, Irshad ul-Fuhool: ”Den anden kategori er (Khabr) ul-Ahaad (om end den ikke indikerer al-’Ilm overhovedet, eller om den indikerer ’Ilm med yderligere ekstern opbakning). Og denne kategori indikerer ikke vished i sig selv, og det er majoritetens holdning.” Efter denne forklaring bevæger al-Shawkani sig til et andet punkt med ordene: ”Majoriteten (af de retslærde) er enige om at det er forpligtende at bruge Khabr ul-Ahaad i handlingerne.” [Se Irshad ul-Fuhool, s. 48]